

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Волинський національний університет імені Лесі Українки**  
**Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи**  
**Кафедра теорії і методики початкової освіти**

**СИЛАБУС**  
**вибіркового освітнього компонента**  
**ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ**  
**ШКОЛЯРІВ**  
**підготовки бакалавра**  
**спеціальності 013 Початкова освіта**  
**освітньо-професійної програми «Початкова освіта»**

**Силабус освітнього компонента «ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»** підготовки бакалаврів, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта»  
Розроблено згідно з навчальним планом 2020 р. (денна форма здобуття освіти).


**Розробник:** Остапйовська І. І., доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

**Погоджено**

Гарант освітньо-професійної:  (Гончарук О. В.)

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти**

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри  (Пріма Р. М.)

## I. Опис освітнього компонента

| Найменування показників            | Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень      | Характеристика освітнього компонента |
|------------------------------------|---|--------------------------------------|
| Денна форма здобуття освіти        | 01 Освіта/Педагогіка,<br>013 Початкова освіта,<br>Початкова освіта,<br>Бакалавр | Вибірковий освітній компонент        |
| Кількість годин / кредитів 150 / 5 |   | Рік навчання – IV                    |
|                                    |   | Семестр – 7                          |
| ІНДЗ: немає                        |   | Лекції 10 год.                       |
|                                    |   | Практичні 20 год.                    |
|                                    |   | Самостійна робота 110 год.           |
|                                    |   | Консультації 10 год.                 |
|                                    | Форма контролю: залік   |                                      |
| Мова навчання                      |   | українська                           |

## II. Інформація про викладача

**Прізвище, ім'я та по батькові:** Остапйовська Ірина Ігорівна

**Науковий ступінь:** кандидат педагогічних наук

**Вчене звання:** доцент

**Посада:** доцент кафедри теорії і методики початкової освіти

**Контактна інформація:** (099)463-78-22, shuhlyadka@ukr.net

**Дні занять:** <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

## III. Опис освітнього компонента

**1. Анотація.** Силабус вибіркового освітнього компоненту «Основи інформаційної культури молодших школярів» є нормативним документом факультету педагогічної освіти та соціальної роботи, який розроблено кафедрою теорії і методики початкової освіти на основі освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта денної форми навчання.

Силабус визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу ОК «Основи інформаційної культури молодших школярів», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Предметом вивчення є основи інформаційної культури молодших школярів та їх інтеграція та застосування в початковій освіті.

**2. Пререквізити:** «Інформаційні технології в початковій освіті».

**Постреквізити:** «Курсова робота з методик навчання».

**3. Мета і завдання навчальної ОК.** Метою є:

1) ознайомлення здобувачів освіти із тенденціями розвитку сучасної освіти в умовах глобальної інформатизації; особливостями застосування інформаційних технологій в галузі початкової освіти та профільних наукових дослідженнях; змістом феноменів «інформаційна діяльність», «інформаційна культура», «культура інформаційної діяльності» та їх характеристичними особливостями у контексті початкової освіти;

2) формування у здобувачів освіти знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного використання ІТ в освітньому процесі початкової ланки освіти, наукових дослідженнях і майбутній трудовій діяльності, а також формування і розвитку основ інформаційної культури молодших школярів.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Основи інформаційної культури молодших школярів» є формування у здобувачів освіти знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного використання ІТ в освітньому процесі та наукових дослідженнях, власній трудовій діяльності, застосування їх для формування та розвитку основ інформаційної культури учнів початкових класів та у стосунку до власного саморозвитку та самовдосконалення. Для виконання цих завдань необхідно: розкрити зміст процесу інформатизації та особливості її перебігу в освіті, структуру та призначення інформаційних технологій навчання і їх значення у освіті, зміст феноменів «інформаційна діяльність», «інформаційна культура», «культура інформаційної діяльності» та їх характеристичними особливостями у контексті початкової освіти; сформувати у здобувачів освіти достатні знання, уміння і навички, необхідні для ефективного використання інформаційних технологій навчання під час навчання і наукової роботи, у своїй майбутній професійній діяльності загалом та під час організації та проведення освітнього процесу у початковій школі з метою формування та розвитку їх культури інформаційної діяльності; сформувати і розвинути навички роботи із прикладним програмним забезпеченням та технічними засобами інформаційних технологій; сформувати у здобувачів освіти основи інформаційної культури та культури інформаційної діяльності.

**4. Результати навчання (компетентності)**

| <b>Програмні компетентності</b>   |   |
|-----------------------------------|---|
| <b>Інтегральна компетентність</b> | Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії. |
| <b>Загальні</b>                   | <b>ЗК-2.</b> Здатність зберігати та примножувати моральні,  |

|   |   |
|---|---|
| <b>компетентності</b>                     | <p>культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p><b>ЗК-3.</b> Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p><b>ЗК-4.</b> Здатність працювати в команді.</p> <p><b>ЗК-5.</b> Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p><b>ЗК-6.</b> Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><b>ЗК-7.</b> Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p><b>ЗК-8.</b> Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>  |
| <b>Спеціальні (фахові) компетентності</b> | <p><b>СК-2.</b> Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p><b>СК-3.</b> Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p><b>СК-8.</b> Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p> <p><b>СК-11.</b> Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.</p> <p><b>СК-12.</b> Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.</p> |

|        |  |
|--------|--|
| ПРН-01 | Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.   |
| ПРН-02 | Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.   |
| ПРН-03 | Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.   |
| ПРН-04 | Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.   |
| ПРН-05 | Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.   |
| ПРН-06 | Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми. |
| ПРН-07 | Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.   |
| ПРН-08 | Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.  |
| ПРН-09 | Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.   |
| ПРН-   | Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування,  |

|        |   |
|--------|---|
| 10     | поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.   |
| ПРН-11 | Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.   |
| ПРН-12 | Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.   |
| ПРН-13 | Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.        |
| ПРН-14 | Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.   |
| ПРН-15 | Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу. |
| ПРН-16 | Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.  |

***Soft skills:***

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – уміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;

– емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні та розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;

– креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно мислити;

– уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;

– лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

### 5. Структура освітнього компонента

| Назви змістових модулів і тем  | Усього | Лек. | Практ. | Сам. роб. | Конс. | *Методи навчання                                     | **Форма контролю/ Бали |
|--|--------|------|--------|-----------|-------|--|------------------------|
| <b>Змістовий модуль 1. Феномен інформаційної культури</b>  |        |      |        |           |       |  |                        |
| <i>Тема 1.</i> Інформаційна діяльність особистості   | 15     | 2    | 2      | 10        | 1     | ПІ, РП, ПВНМ, ЧП, ДС, ДС, ПР, КВ, МДС, МЕН, МКН, МЗН | РЗ/5                   |
| <i>Тема 2.</i> Феномен інформаційної культури особистості. Культура інформаційної діяльності           | 16     | 2    | 2      | 10        | 2     | ПІ, РП, ПВНМ, ЧП, ДС, ДС, ПР, КВ, МДС, МЕН, МКН, МЗН | РЗ/5                   |
| <i>Тема 3.</i> Особливості інформаційної культури учнів початкових класів                              | 15     | 2    | 2      | 10        | 1     | ПІ, РП, ПВНМ, ЧП, ДС, ДС, ПР, КВ, МДС, МЕН, МКН, МЗН | РЗ/5                   |
| Контрольна робота 1  | 2      |      | 2      |           |       |  | КР/15                  |
| Разом за модулем 1   | 48     | 6    | 8      | 30        | 4     |  | 30                     |
| <b>Змістовий модуль 2. Особливості формування основ інформаційної культури учнів початкових класів</b> |        |      |        |           |       |  |                        |



|  |     |    |    |     |    |  |       |
|--|-----|----|----|-----|----|--|-------|
| <b>Тема 4.</b> Форми, методи та засоби формування і розвитку основ інформаційної культури здобувача початкової освіти                                      | 48  | 2  | 4  | 40  | 2  | ПІ, РП, ПВНМ, ЧП, ДС, ДС, ПР, КВ, МДС, МЕН, МКН, МЗН | РЗ/10 |
| <b>Тема 5.</b> Особливості формування основ інформаційної культури учнів початкових класів у процесі освітньої та самоосвітньої діяльності дітей           | 27  | 1  | 4  | 20  | 2  | ПІ, РП, ПВНМ, ЧП, ДС, ДС, ПР, КВ, МДС, МЕН, МКН, МЗН | РЗ/10 |
| <b>Тема 6.</b> Самоосвітня діяльність вчителя початкових класів у контексті формування власної культури інформаційної діяльності та інформаційної культури | 25  | 1  | 2  | 20  | 2  | ПІ, РП, ПВНМ, ЧП, ДС, ДС, ПР, КВ, МДС, МЕН, МКН, МЗН | РЗ/5  |
| Контрольна робота 2  | 2   |    | 2  |     |    |  | КР/45 |
| Разом за модулем 2   | 102 | 4  | 12 | 80  | 6  |  | 70    |
| <b>Всього годин/Балів</b>  | 150 | 10 | 20 | 110 | 10 |  | 100   |

**\*Методи навчання**

**Традиційні:** ПІ – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі.

**Інноваційні:** ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи–вчуся, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – веб-квест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, ДЩ – двосторонній щоденник, АЕ – аналітичне есе, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

**\*\*Форма контролю:** ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

**6. Завдання для самостійного опрацювання**

1. Інформаційне право
2. Академічна доброчесність
3. Плагіат та його виявлення
4. Стереотипи
5. Мережевий етикет

6. Гігієна праці молодших школярів при роботі з інформаційними технологіями
7. Профілактика комп'ютерної залежності
8. «Батьківський контроль» інформаційної діяльності молодших школярів
9. Інфографіка як засіб інформаційної діяльності учнів початкових класів
10. дистанційному навчанні
11. Квести як форма формування і розвитку основ інформаційної культури молодшого школяра
12. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні мовно-літературної освітньої галузі
13. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні мовно-літературної освітньої галузі засобами ІТ (іноземна мова та література)
14. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні математичної освітньої галузі
15. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні природничої освітньої галузі
16. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні технологічної освітньої галузі
17. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні інформатичної освітньої галузі
18. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні соціальної і здоров'язбережувальної освітніх галузей
19. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні громадянської та історичної освітніх галузей
20. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні мистецької освітньої галузі
21. Культура інформаційної діяльності молодших школярів при використанні засобів мобільного зв'язку
22. Культура інформаційної діяльності молодших школярів засобами інфографіки
23. Мережеві засоби самоосвітньої діяльності вчителів початкових класів у контексті культури інформаційної діяльності
24. Значення наукової діяльності у самоосвітній діяльності вчителів початкових класів у контексті культури інформаційної діяльності
25. Особливості самоосвітньої діяльності вчителів початкових класів у контексті культури інформаційної діяльності (при дистанційній формі)
26. Мобільні засоби у самоосвітній діяльності вчителів початкових класів у контексті культури інформаційної діяльності

#### IV. Політика оцінювання

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, лабораторних занять, самостійної роботи, виконання ІНДЗ тощо.

**Поточна оцінка** – це сума балів, які отримує здобувач освіти за поточну роботу з відповідних тем, виконання ІНДЗ освітнього компонента. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначає силабус освітнього компонента. Результати поточного контролю знань здобувачів освіти вносяться до журналу обліку роботи академічної групи і враховуються під час виставлення підсумкового балу з ОК.

Максимальна кількість балів за поточний контроль становить 40 балів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають і освітньому компоненту в цілому, і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання ([Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)).

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, семінарів, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт, тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК:

1) виступ із доповіддю на секційному засіданні конференції, участь у майстер-класі – 10 балів;

2) підготовка наукової публікації у збірнику тез – 5 балів, у фаховому журналі – 10 балів;

3) призове місце у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 20 балів.

При цьому загальна кількість балів, що вноситься до відомості за поточну роботу, не може перевищувати 40.

За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40.

Підсумкова модульна оцінка визначається у балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента.

Після завершення вивчення тем кожного змістового модуля здійснюється підсумковий модульний контроль у формі виконання здобувачем освіти контрольного завдання (контрольної роботи, тесту, колоквіуму тощо) та проводиться або під час навчального заняття (його частини), або поза розкладом згідно за окремим графіком. Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить не більше як 60.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом (програмою), і набрав при цьому не менше як 60 балів. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється без здачі заліку за результатами поточного і модульного контролю у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом (програмою), і набрав при цьому не менше як 60 балів. Така оцінка виставляється в день проведення заліку в присутності здобувача освіти.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач здає залік у формі опитування (усного, письмового), тестового контролю тощо. У цьому випадку на залік виноситься 100 балів, а бали, набрані за результатами поточного оцінювання. Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання заліку визначається як сума балів набраних здобувачем освіти на заліку. Залікова оцінка визначається в балах за результатами виконання завдань, як правило, за шкалою від 0 до 100.

Повторне складання заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

### **Політика щодо відвідування занять**

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим.

З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного

матеріалу обов'язкове. До практичних занять здобувачі освіти готують навчально-методичні кейси (електронні, рукописні, друковані) та презентують їх в аудиторії із застосуванням мультимедійної презентації та сучасних інструментів освітнього процесу (інфографіки, інтелект-карти, таблиці, схеми, інтерактивні стрічки, діаграми і т. ін.). Пропуски практичних занять відпрацьовуються: здобувач освіти опрацьовує тему самостійно, виконує практичні завдання до теми, укладає навчально-методичні кейси. На консультаціях здобувач освіти має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

### **Політика щодо академічної доброчесності**

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

### **Політика щодо дедлайнів та перескладання**

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

### **V. Поточний контроль**

Максимальна оцінка за лабораторну роботу становить *5 балів*. Вона ставиться, коли:

1) здобувач освіти виявляє систематизовані знання із теоретичних положень та уміє проілюструвати їх доцільними прикладами, відмінно орієнтується у матеріалі;

2) виконує 100% практичних вправ, проявляє здатність самостійно застосовувати набуті знання, уміння та навички для вирішення нестандартних навчальних завдань, виявляє творчий підхід та креативність;

3) оформлює завдання згідно вимог та уміє презентувати отримані результати.

Кількість балів знижується відповідно до зниження рівня прояву перелічених вище показників.

### **VI. Підсумковий контроль**

Підсумковий контроль проходить у формі заліку. Присутність усіх здобувачів освіти на заліку є обов'язковою. У випадку, якщо за результатами семестрового оцінювання здобувач освіти набрав 60 балів і більше, він може погодитись на набрану кількість балів, коли ж кількість балів менша 60 балів або здобувач освіти бажає набрати більше балів, він складає залік.

Залік з ОК проводиться в усно-практичній формі: здобувач освіти повинен підготувати усні відповіді на запитання, котрі стосуються змісту ОК.

#### **Критерії оцінювання здобувача освіти**

Загальне оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з курсу «Основи інформаційної культури молодших школярів» здійснюється за 100-бальною шкалою. Воно включає поточне оцінювання здобувача освіти за кожен модуль (згідно розподілу кількості балів по змістових модулях), оцінку за ІНДЗ, підсумкову за КР (КР проводяться у формі письмової роботи (відкриті тести)) або оцінку за залік.

#### **Критерії оцінки здобувача освіти (підсумковий контроль)**

Максимальна кількість балів, що може бути отримана здобувачами освіти – 100.

У випадку проведення підсумкового контролю загальна кількість балів складається із суми балів набраних здобувачем освіти на заліку.

При визначенні кількості балів за залік викладач керується такими критеріями:

**90–100** ставиться у тому випадку, коли здобувач освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вирішує складні проблемні завдання, уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, вирішує складні проблемні завдання, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдаровання і нахили, самостійно виконує 100% від загальної практичних завдань.

**82–89** ставиться, коли здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може робити часткові висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює понад 80% навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами, виконує не менше 90% від загальної кількості практичних завдань.

**75–81** ставиться, коли здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, з допомогою викладача може робити часткові висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює понад 70% навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами, виконує не менше 75% від загальної кількості практичних завдань.

**67–74** ставиться, коли здобувач освіти має початковий рівень знань; знає половину навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, із допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабко орієнтується у поняттях; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує до 45% від загальної кількості практичних завдань.

**60–66** ставиться тоді, коли здобувач освіти відтворює менш як половину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання, здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про

роботу з джерелами, не має сформованих умінь та навичок; виконує 30% від загальної кількості практичних завдань.

**1–59** ставиться здобувачеві освіти, коли він може розрізнати об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більш як 20% від загальної кількості практичних завдань.

Кількість балів зменшується відповідно до проценту виконання практичних завдань або при відповідях на заліку.

### Орієнтовний перелік питань до заліку

1. Інформаційна діяльність особистості
2. Інформація
3. Інформаційна безпека
4. Інформаційне право
5. Академічна доброчесність
6. Плагіат та його виявлення
7. Культура як суспільний, науковий, економічний феномен
8. Інформаційна культура
9. Інформаційний продукт
10. Інформаційна послуга
11. Інформаційна потреба
12. Феномен інформаційної культури особистості
13. Роль інформаційної культури особистості
14. Інформаційні технології
15. Культура інформаційної діяльності
16. Стереотипи
17. Засоби інформаційної діяльності
18. Джерела інформації
19. Дезінформація
20. Мережевий етикет
21. Інформаційні потреби молодших школярів
22. Основні проблеми інформаційної діяльності учнів початкових класів
23. Захист інформаційних прав молодших школярів
24. Засоби інформаційної діяльності учнів початкових класів
25. Інформаційна діяльність учнів початкових класів у комп'ютерних мережах
26. Мережеве спілкування молодших школярів
27. Безпечна інформаційна діяльність молодших школярів
28. Гігієна праці молодших школярів при роботі з інформаційними технологіями



29. Профілактика комп'ютерної залежності
30. «Батьківський контроль» інформаційної діяльності молодших школярів
31. Інфографіка як засіб інформаційної діяльності учнів початкових класів
32. Дидактичні комп'ютерні ігри як засіб інформаційної діяльності учнів початкових класів
33. Форми розвитку основ інформаційної культури молодшого школяра
34. Формування основ інформаційної культури учнів початкових класів при дистанційному навчанні
35. Інноваційні форми розвитку основ інформаційної культури молодшого школяра
36. Квести як форма формування і розвитку основ інформаційної культури молодшого школяра
37. Методи розвитку основ інформаційної культури молодшого школяра
38. Інноваційні методи розвитку основ інформаційної культури молодшого школяра
39. Засоби розвитку основ інформаційної культури молодшого школяра
40. Інноваційні засоби розвитку основ інформаційної культури молодшого школяра
41. Традиційні засоби формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів
42. Мережеві засоби формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів
43. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні мовно-літературної освітньої галузі
44. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні мовно-літературної освітньої галузі засобами ІТ (іноземна мова та література)
45. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні математичної освітньої галузі
46. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні природничої освітньої галузі
47. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні технологічної освітньої галузі
48. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні інформатичної освітньої галузі
49. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні соціальної і здоров'язбережувальної освітніх галузей
50. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні громадянської та історичної освітніх галузей

51. Основні особливості формування культури інформаційної діяльності учнів початкових класів при вивченні мистецької освітньої галузі
52. Формування і розвиток основ інформаційної культури молодших школярів засобами ІТ у виховній діяльності
53. Культура інформаційної діяльності молодших школярів при використанні засобів мобільного зв'язку
54. Культура інформаційної діяльності молодших школярів засобами інфографіки
55. Інформаційна культура вчителя початкової школи
56. Засоби інформаційної діяльності вчителя початкової школи
57. Форми самоосвітньої діяльності вчителів початкових класів у контексті культури інформаційної діяльності
58. Мережеві засоби самоосвітньої діяльності вчителів початкових класів у контексті культури інформаційної діяльності
59. Значення наукової діяльності у самоосвітній діяльності вчителів початкових класів у контексті культури інформаційної діяльності
60. Особливості самоосвітньої діяльності вчителів початкових класів у контексті культури інформаційної діяльності (при дистанційній формі)
61. Мобільні засоби у самоосвітній діяльності вчителів початкових класів у контексті культури інформаційної діяльності
62. Авторське право та академічна доброчесність у самоосвітній діяльності вчителів початкових класів у контексті культури інформаційної діяльності

## VII. Шкала оцінювання

| Оцінка в балах | Лінгвістична оцінка | Оцінка за шкалою ECTS |  |
|----------------|---------------------|-----------------------|--|
|                |                     | оцінка                | пояснення                                  |
| 90–100         | Відмінно            | A                     | відмінне виконання                         |
| 82–89          | Дуже добре          | B                     | вище середнього рівня                      |
| 75–81          | Добре               | C                     | загалом хороша робота                      |
| 67–74          | Задовільно          | D                     | непогано                                   |
| 60–66          | Достатньо           | E                     | виконання відповідає мінімальним критеріям |
| 1–59           | Незадовільно        | Fx                    | Необхідне перескладання                    |

## VIII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

### Рекомендована література

1. Антонова О. Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти : Навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2019. 90 с.
2. Берека В. Є., Галас А. В. Професійна компетентність вчителя початкових класів : навчально-методичний посібник для вчителів. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 496 с.
3. Бобрицька В. І. Освітня політика України у сфері інформатизації освіти. *Освітня політика: філософія, теорія, практика* : монографія. / За ред. В. П. Андрущенко. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. С. 273–316.
4. Бобрицька В. І., Процька С. М. Комп'ютерно орієнтована освіта майбутніх філологів : навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ. Полтава : Скайтек, 2016. 136 с.
5. Державний стандарт початкової загальної освіти. *Міністерство освіти і науки України* : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
6. Дуб О. Комп'ютер і дитина. Здоровий підхід. *Весела Абетка* : веб-сайт. URL: <http://abetka.ukrlife.org/pc.htm>
7. Іванова Т., Ізбаш С. Методичні «родзинки» онлайн-тренінгу з медіаграмотності «Будь у тренді: МІГ в online!» : практичний посібник / за заг. ред. В. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 96 с.
8. Інтеграція інфомедійної грамотності у навчальний процес. Навчально-методичні матеріали проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність». Київ: IREX в Україні, 2019–2020. URL: [https://drive.google.com/drive/folders/1Gzygg31vhMfT2TWPe\\_M9bzFALAQeoqeb?usp=sharing](https://drive.google.com/drive/folders/1Gzygg31vhMfT2TWPe_M9bzFALAQeoqeb?usp=sharing)
9. Лещенко М. П., Тимчук Л. І. Підходи до стандартизації сформованості інформаційно-комунікаційної компетентності учнів: польський досвід. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2014. № 4. Т. 42. С. 33–46. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN\\_2014\\_42\\_4\\_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2014_42_4_5)
10. Медіаграмотність у початковій школі : посібник для вчителя. О. В. Волошенюк та ін. Київ : ЦВП, АУП, 2018. 234 с. *Академія української преси* : веб-сайт. URL: <https://www.aup.com.ua/mediagramotnist-u-pochatkoviy-shkoli/>
11. Морзе Н. В. Інформаційна культура та її складові. *Українська педагогіка* : веб-сайт. URL: <http://ukped.com/skarbnichka/627-htm1>
12. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 1 жовтня 2012 року №1060 «Про затвердження Положення про електронні

освітні ресурси». *Верховна рада України. Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12#Text>

13. Наказ Міністерства соціальної політики № 1143 від 10 серпня 2018 р. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/08/20180815.pdf>

14. Носков Н., Кальянов А., Єфросиніна О., Носкова О. Психологічні детермінанти інформаційної культури студентів і викладачів гуманітарного ВНЗ. *Соціальна психологія*. 2009. № 1. С. 108–120.

15. Олексюк Н. В., Лебеденко Л. В. Використання електронних соціальних мереж у соціально-педагогічній роботі зі школярами. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2015. Т. 48. № 4. С. 88–102. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10440/1/1273-4811-1-PB.pdf>

16. Олійник В. В., Андрощук І. М., Остапйовська І. І., Олешко П. С., Пріма Д. А. Формування інформаційної культури майбутніх учителів початкової школи засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Том 75. № 1. С. 212–224. URL : <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/104>

17. Освітні технології : Навчально-методичний посібник / Олена Миколаївна Пехота, Алевтина Зосимівна Кіктенко, Ольга Миколаївна Любарська та ін. ; За ред. Олени Миколаївни Пехоти. Київ : А. С. К., 2003. 255 с.

18. Остапйовська І. Проблеми формування інформаційної культури майбутніх учителів початкових класів. *Педагогічний часопис Волині*. № 1. 2015. С. 20–25.

19. Остапйовська І. І. Курс лекцій з дисципліни «Культура інформаційної діяльності в початковій школі» : навчальний посібник у 2 частинах . Частина I. : Змістовий модуль 1. «Теоретичні аспекти формування культури інформаційної діяльності у початковій школі». Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2018. 102 с.

20. Пінчук О. П. Історико-аналітичний огляд розвитку соціальних мережних технологій і перспектив їх використання у навчанні. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2015. Т. 48. №4. С. 14–34. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1267/949>

21. Пріма Р. М., Остапйовська І. І., Пріма Д. А. Феномен інформаційної діяльності сучасного вчителя початкової школи. *Балканско научно обозрение*. 2020. Т. 4. № 1(7). С. 33–36.

22. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». *Верховна Рада України. Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1143732-18#Text>

23. Проценко Т. Матеріали до уроку. Створення презентацій засобами

Microsoft PowerPoint. *Інформатика*. 2004. № 29–30. Вкладка.

24. Прудникова О. В. Природа інформаційної культури у сучасному соціальному просторі: соціально-філософська концептуалізація : автореф. дис. д-ра філос. наук: 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії». Дніпропетровськ, 2015. 40 с.

25. Рамський Ю. С. Формування інформаційної культури особи пріоритетне завдання сучасної освітньої діяльності. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 2: «Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання»*. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. № 1. С. 19–42.

26. Светлорусова А. В. Використання віртуальних спільнот для розвитку інформаційно-комунікаційних компетентностей старшокласників / за ред. В. Н. Сергієнко. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2011. Вип. 28. С. 212–216.

27. Співаковський О. В., Петухова Л. Є., Коткова В. В. Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі : Навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки «Початкова освіта». Херсон, 2011. 267 с.

28. Суховірський О. Нова українська школа: методика навчання інформатики у 1–4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентісного підходу : Навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2021. 160 с.

29. Суховірський О. В. Передумови використання комп'ютерної техніки в початковій школі : Навч. посіб. Хмельницький : Вид-во ХГПІ, 2003. 24 с.

30. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : Науково-методичний посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; За ред. О. І. Пометун. Київ : Видавництво А. С. К., 2004. 192 с.

31. Типові освітні програми для 1–2 класів НУШ. *Міністерство освіти і науки України* : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

32. Типові освітні програми для 3–4 класів НУШ (Савченко О. Я., Шияна Р. Б.). *Міністерство освіти і науки України* : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

33. Філіпова Н. Інформаційна діяльність як фахова навчальна дисципліна: змістовний аналіз. *Вісник книжкової палати*. 2005. № 2. С. 29–30.

34. Формування інформаційної культури учнів загальноосвітніх навчальних закладів : Наук.-метод. рек. / АПН України. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; Упоряд. А. І. Рубан ; Наук. ред. : П. І. Рогова, В. І. Лутовинова. Київ, 2005. 117 с.

35. Які компетенції мають бути у вчителя початкової школи? URL: *КЗ СОР «Путівльський педагогічний коледж імені С. В. Руднева»* : веб-сайт. URL: <http://putped.edu.ua/koledzh/navchalna-diyalnist/nova-ukrajinska-shkola/metodichni>

rekomendatsiji/855-yaki-kompetentsiji-mayut-buti-u-vchitelya-pochatkovoji-shkoli.html

36. Яцишин А. В. Застосування віртуальних соціальних мереж для потреб загальної середньої освіти. *Інформаційні технології в освіті*. 2014. № 19. С. 119–126.

37. Яцишин А. В. Використання віртуальних соціальних мереж у позашкільній роботі. *Інформаційні технології* : Зб. тез II Всеукр. конф. молодих науковців (28–29 травня 2015 р., Київ). 2015. С. 90–93.

38. Яцишин А. В. Використання інформаційних ресурсів електронної бібліотеки НАПН України для потреб загальної середньої освіти. *Інформатика та інформаційно-комунікаційні технології в навчальних закладах*. 2015. № 4(57). С. 48–55.

39. Яцишин А. В. Мережеві технології відкритої освіти як важлива складова інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2015. № 1(44). С. 22–27.

40. Яцишин А. В., Коваленко В. В. Використання електронних соціальних мереж для роботи з дітьми та молоддю з особливими освітніми потребами. *Освіта та виховання обдарованої особистості*. 2015. № 8. С. 32–38.

41. Підручники з інформатики для початкових класів.

*Інтернет-ресурси та інші джерела*

1. *Бібліотека Волинського національного університету* : веб-сайт. URL: <http://library.lutsk.ua>

2. *Волинський національний університет імені Лесі Українки* : веб-сайт. URL: <http://vnu.edu.ua/uk>

3. *Державне агентство з питань науки, інновацій та інформації України* : веб-сайт. URL: <http://www.education.gov.ua/uk>

4. *Міністерство освіти і науки України* : веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua/>

5. *Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка* : веб-сайт. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>

6. *Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського* : веб-сайт. URL: [www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua)

7. *Нова українська школа* : веб-сайт. URL: <https://nus.org.ua>

8. *Освітній портал™ – освіта в Україні, освіта за кордоном* : веб-сайт. URL: <http://www.osvita.org.ua>

9. *Острів знань* : веб-сайт. URL: <http://ostriv.in.ua>

10. *LearningApps.org*. веб-сайт. URL: <http://learningapps.org>

11. *Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності. EdEra – студія онлайн-освіти* : веб-сайт. URL: <https://verified.ed-era.com/ua>